

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.211/2025/8.

A Debreceni Ítéltábla Debrecenben, a 2025. október 2. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt I.r. terhelt és társa ellen indult büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2025. február 19. napján Terheltl II. r. vádlott tekintetében kihirdetett 20.B.4/2024/70. számú ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú bíróság ügydöntő határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt határozatában Terheltl II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont 2. fordulat]. Ezért 1 év, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte. Rendelkezett a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjáról, továbbá a bűnösnek kimondott II. r. vádlottat kötelezte 273 816 Ft bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen a tárgyaláson való jelenlét jogáról lemondott Terheltl II. r. vádlott jelentett be fellebbezést egyrészt védője útján (73. sorszámú másodfokú irat), másfelől postai úton (74. számú utóirat) felmentése érdekében, melyhez nem fűzött indokolást.

[3] A határozat kihirdetésekor jelen volt védő a nyilatkozattételre három munkanapi határidőt tartott fenn, de saját jogon nem élt jogorvoslattal, míg az ügyészség

tudomásul vette a határozatot (Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Főügyészség B.1635/2021/65., 72. számú elsőfokú irat).

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.100/2025/2. számú átiratában a terhelt jogorvoslati kérelmét nem tartotta alaposnak, megjegyezve azt is, hogy a védő által benyújtott fellebbezés elkésett. Észrevételei szerint a törvényszék a perrendi szabályok betartása mellett, a lényegesnek tekinthető bizonyítékok logikus értékelésével megalapozott tényállást állapított meg és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Az elsőfokú bíróság mérlegelése a bizonyítékok egyenként és összességében történő értékelésével történt, az erre alapítottan megállapított, megalapozott tényállás mellett a vádlott felmentésére nem kerülhet sor A bűnösségére vont következtetés okszerű, a cselekmény jogi minősítése törvényes. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen sorolta fel a büntetés kiszabásánál irányadó alanyi és tárgyi körülményeket, melyekre figyelemmel a kiszabott joghátrányt a büntetési célokkal arányosnak találta. Mindezek alapján a fellebbviteli főügyészség arra tett indítványt, hogy az ítéltábla a törvényszék elsőfokú határozatát hagyja helyben.

[5] A II. r. vádlott védője a fellebbezésre és a fellebbviteli főügyészség átiratára észrevételt tett, előre bocsátva, hogy ő maga jogorvoslattal nem élt, így az – ellentétben a fellebbviteli főügyészség által kifejtettekkel – értelemszerűen nem tekinthető elkésettnek. A fellebbezést a II. r. vádlott nevében terjesztette elő, miután kézbesítési megbízottként megküldte számára az ítéletet, s a jogorvoslatra nyitva álló határidő megnyílt. Az ügy érdemében előadta, hogy álláspontja szerint a II. r. vádlott tudattartalmára a vád és az ítélet egyaránt téves következtetést vont, egységes nyilatkozatait, mely szerint a cég gazdasági tevékenységében nem vett részt, csak adminisztratív feladatokat látott el, és az értékesített gépek is megvoltak, a bizonyítékok nem cáfolták kétséget kizáróan, sőt a tanúk inkább a védekezését támasztották alá. Mindezekre tekintettel a megállapított tényállás nem lehet megalapozott, indokolt helyesbítése pedig megteremti a felmentés lehetőségét, vagy más bűncselekmény, a Btk. 396. § (7) bekezdése szerinti, okiratokkal kapcsolatos enyhébb megítélésű költségvetési csalás megállapítását, a büntetés további enyhítése mellett. Végül utalt arra is, hogy álláspontja szerint a vagyoni hátrány megtérültét nagyobb nyomatékkal indokolt figyelembe venni a büntetés kiszabása során, függetlenül attól, hogy az nem a bűnsegéd II. r. vádlott tevékenységének következménye (6. számú másodfokú irat).

[6] Az ítéltábla a jogorvoslat elbírálására a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulást tűzött ki, tekintettel arra, hogy a vádlott terhére nem jelentettek be fellebbezést, és nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését az arra jogosult ügyészség, a vádlott és a védő sem indítványozta. Ezért a felülbírálatra tanácsulésen került sor.

[7] A perorvoslati jog gyakorlásával összefüggésben az ítéltábla mindenekelőtt arra kíván utalni, miszerint nem osztotta a fellebbviteli főügyészség észrevételében írtakat arra vonatkozóan, hogy jelen ügyben a terhelt mellett a védő is előterjesztett – ám elkésetten – fellebbezést, és e téren a védelemmel értett egyet. Az ügyiratok tanúsága szerint az ügydöntő határozat kihirdetésekor a védő tényszerűen három munkanapi határidőt tartott fenn a

jogorvoslat bejelentésének megfontolására, mely 2025. február 24. napján lejárt. Ehhez képest első alkalommal 2025. február 26-án került bejelentésre fellebbezés az ítélettel szemben, melyet kétségtelenül a védő nyújtott be (73. számú elsőfokú irat). A nyilatkozat tartalmát áttekintve azonban egyértelműen megállapítható, hogy azt a védő a vádlott nevében, helyette terjesztette elő („Alulírott Terheltl II. r. vádlott...kirendelt védőm és kézbesítési megbízottam...útján a 2025. február 19. napján kihirdetett ítélettel szemben a törvényes határidőben felmentésem iránt fellebbezést jelentek be.”), ez következik a perorvoslati kérelem nyelvtani megfogalmazásából és logikai értelmezéséből is, melyre a védő utóbb a fellebbezési eljárásban maga is határozottan utalt (6. számú beadvány). A fellebbezést pedig kétségtelenül joghatályosnak kell tekinteni, hiszen a tárgyalási jelenlét jogáról lemondott terhelt számára a kézbesítési megbízott védőn keresztül folytatandó kézbesítés speciális törvényi szabályai [Be. 136. § (7) bekezdés] figyelembe vételével a jogorvoslatra nyitva álló határidő nem telt el. A II.r. vádlott 2025. március 3-án valóban postára adott egy újabb jogorvoslati nyilatkozatot, mely 2025. március 5. napján került iktatásra, s tartalmában gyakorlatilag megegyezik az első fellebbezéssel. Nincs azonban törvényi akadálya a fellebbezés megismétlésének, ami így a joghatályos voltát sem érintheti, gyakorlatilag inkább egyértelművé teszi, mivel az előterjesztésre nyitva álló határidőben érkezett. Összegezve: az ügyben kizárólag a II. r. vádlott részéről került sor jogorvoslat bejelentésére, mely joghatályos, elkészített fellebbezés nem lett benyújtva, ezért a felülbírálati eljárást a törvény irányadó rendelkezései szerint le kellett folytatni. Utóbbival kapcsolatosan arra indokolt kitérni, hogy a fellebbezés okára és irányára figyelemmel az ítéletábra a támadott elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörűen bírálta felül, vizsgálva az ítélet megalapozottságát, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket, az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását, függetlenül attól, hogy ki és milyen okból fellebbezett. A másodfokú eljárásban tehát teljes volt a felülbírálat, melyet a Be. 590. § (2) bekezdése főszabályként ír elő. Emellett a Be. 590. § (7) bekezdésére figyelemmel hivatalból vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdéseket is.

[8] A hivatkozott törvényhelyek szem előtt tartásával a másodfokú bíróság a továbbiakban azt ellenőrizte, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat. Ebben a körben a Be. 608-609. §-ában foglaltak áttekintésével az volt megállapítható, hogy a törvényszék nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a) – h) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1), (2) bekezdés a) – d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezve. Ilyen eljárási szabálysértésre a fellebbező és az eljárás további főszemélyei sem hivatkoztak.

[9] Az elsőfokú bíróság a szükséges és lehetséges körben eleget tett ügyfelderítési kötelezettségének, az indokolt bizonyítást felvette, majd megalapozott történeti tényállást [Be.561. § (3) bekezdés c) pont] állapított meg, mely a Be. 591. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt. A megalapozottság fogalmát a törvény pozitív formában külön nem határozza meg, arra a megalapozatlansági okok hibájából lehet következtetést vonni. A Be. 592. § (1) bekezdésében írt teljes megalapozatlanság azonban szóba sem kerülhetett, de nem volt megállapítható a részbeni megalapozatlansági okok egyike sem [Be. 592. § (2) bekezdés a-d) pont], hiszen az elsőfokú bíróság a tényállást

hiánymentesen, valóságghűen állapította meg, ítélete ezáltal megalapozottnak tekinthető (BH2023. 5.).

[10] A törvényszék ugyanis valamennyi releváns tényre kimerítő bizonyítást folytatott, az ügy helyes eldöntése szempontjából a rendelkezésre álló bizonyítékokat gondosan, a logika szabályai szerint értékelte. Számba vette Terhelt1 II. r. vádlottnak az eljárás során tett vallomásaiban előadott védekezését, majd azokat a további bizonyítékokkal is megfelelően összevetette. Részleteiben vizsgálta a cég1 Kft. működésével kapcsolatos körülményeket, nyilvántartott és tényleges képviselőt, gazdasági helyzetét a vád tárgyává tett időszakra vonatkozóan, a cég2 Kft-vel dokumentált kapcsolatát, a két társaság között lekönyvelt gazdasági eseményeket. Körültekintő figyelmet fordított ebben a körben a II. r. vádlott által tanúsított tevékenységre, a cég képviselőjével kapcsolatos eljárására. Értékelte a cselekményről döntően közvetett módon információt szerző tanúk vallomásait, a könyvszakértői bizonyítás során megállapítottakat, a cégtörténeti iratokat és a további okirati bizonyítékokat, így különösen az adóigazgatási eljárás eredményét és a munkaügyi perrel kapcsolatban rendelkezésre álló dokumentációt. A törvényszék gondosan elemezte a II. r. vádlott vallomását, aki nem ismerte el a vádbeli tényeket, védekezése szerint a cég3 alkalmazottjaként csupán adminisztrációs tevékenységet végzett, mindenben szabályosan járt el, a 1cég részére bonyolított értékesítés során is csak a számlázás és azzal kapcsolatos adminisztráció volt a feladata, mely rendben megtörtént, de a konkrét üzletmenetbe nem folyt bele.

[11] Az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor az egyenként és kölcsönösen, iratszerűen értékelt bizonyítékok alapján a központi tényeket tagadó II. r. vádlott védekezését elvetette, és a tényállást a vádat támogató bizonyítékokra alapította. Különösképp az adóhatóság megállapításai, az alkalmazotti körből és a 1cég beruházását ténylegesen megvalósító vállalkozás alkalmazottai közül kikerült tanúk terhelőnek tekinthető vallomása, a társaság pénztárbizonylatainak értékelése, a munkaügyi per iratai, az igazságügyi könyvszakértői véleményben rögzítettek, adóhatósági ténymegállapítások ismeretében értett egyet az ítéltábla azzal az elsőbírói következtetéssel, miszerint objektív körülmények zárják ki egyértelműen, hogy a cég3. a tényállás szerinti időszakban tényleges gazdasági tevékenységet végzett volna. Ezzel szemben épp az nyert bizonyítást, hogy a társaság nem végzett értékesítéseket, és alvállalkozóként sem lépett fel, mellyel a II. r. vádlottnak is tisztában kellett lennie, hiszen az általa hangoztatott adásvételek megtörténtét más bizonyítékok nem támasztották alá, sőt kategorikusan cáfolták azt. A II. r. vádlott tehát az értékesítésekről szóló, illetőleg alvállalkozói munkálatok elvégzését dokumentáló számlák kiállításával, a megrendelőhöz történt eljuttatásával kifejezetten olyan magatartást tanúsított, amivel a 1cég könyvelését manipulálni lehetett, megfelelő alapot teremtve a fiktív adatokon alapuló adóbevallások elkészítéséhez, ezáltal a vagyoni hátrány okozásához. Miként a törvényszék mérlegelése során helyes ténybeli következtetéssel rámutatott, ennek valóban nem lehetett más magyarázata, mint az adóhatóság megtévesztése, annak valótlan igazolása, hogy a számlákon szereplő gazdasági események megtörténtek.

[12] Az elemzett bizonyítási anyag mellett a büntetőjogi felelősség eldöntéséhez szükséges tények tehát hiánymentesen rögzíthetők voltak, és a tényállás megállapítása során

az elsőfokú bíróság a közvetett bizonyítás szabályait is helyesen alkalmazta, egyes kétséget kizáróan bizonyított tényekből további tényekre helytállóan következtetve.

[13] Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenysége mindenben megfelel a formál-logika törvényszerűségeinek, mely mérlegelő folyamat eredményeként a tényállást valósághűen állapította meg. Megalapozatlansági ok hiányában a tényálláshoz kötöttség elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.). Mindezen elvek érvényre juttatása garantálja az elsőfokú bíróság ún. ténybírói jellegét, a ténybeli hiba hiánya pedig kizárja a sérelmezett ítélettől eltérő tényállás megállapítását a másodfokú eljárásban.

[14] Utal rá az ítéltábla, különös tekintettel a magyar büntetőeljáráshoz is már hatályos részleges precedens jellegre, hogy a közzétett eseti döntésekre hivatkozás indokolt, e döntések ugyanis az egységes bírói gyakorlat kialakítását, a vitás jogkérdésekben való eligazodást, és ebből következően a jogbiztonságot szolgálják [BH2020. 94. (Kúria Bfv.I.486/2019.)].

[15] A II. r. vádlott felmentésre irányuló fellebbezése ekként a törvényes mérlegelést támadta, mely nem lehetett eredményes. Az ítélet iratszerű, a lényeges bizonyítékokon nyugvó logikai levezetése hibátlan, az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét részletesen és meggyőzően teljesítette.

[16] Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállás alapján törvényesen vont következtetést Terhelt1 II. r. vádlott bűnösségére, és a cselekmény minősítése is mindenben megfelel az anyagi jognak.

[17] A törvényszék helytállóan ismerte fel, hogy mindenekelőtt az időbeli hatály tekintetében kell állást foglalnia, és nem tévedett, amikor úgy foglalt állást, hogy a bűncselekmény elbírálásakor hatályos büntető törvény összhatásában nem eredményez enyhébb megítélést, ezért az elkövetéskori törvény alkalmazásának van helye. Az [53] bekezdés ebben a körben csupán annyiban helyesbítendő, hogy a további vádlottakra való utalás mellőzése szükséges, hiszen az ügydöntő határozat kizárólag a II. r. vádlottra tartalmazott rendelkezéseket.

[18] Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján helyesen állapította meg Terhelt1 II. r. vádlott bűnösségét a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pontjának 2. fordulata szerint minősülő jelentős vagyoni hátrányt okozó üzletszerűen

elkövetett költségvetési csalás büntetében, mert cselekvőségével a költségvetés károsításával járó bűncselekmény megvalósítását a tényállásban írt vagyoni hátrány erejéig támogatta, s az a Btk.459. § (1) bekezdés 28. pontja szerint valóban üzletszerű, mert a több bevallási időszakon keresztül be nem fizetett, eltitkolt adónem miatt a haszonszerzési cél kétségtelen. Helytálló a Btk. 14. § (2) bekezdése szerinti (fizikai) bűnsegédi elkövetői alakzat megállapítása is.

[19] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi körülményeket maradéktalanul számba vette, mellyel kapcsolatban az ítéltábla egyetértett azzal is, hogy miután a bűncselekménnyel okozott vagyoni hátrány megtérítése nem a II. r. vádlottnak volt köszönhető, így a nyomatéka sem tágható oly mértékben, hogy a büntetés további enyhítését eredményezze, hiszen abból nem az ő tevékeny megbánására lehet következtetni. A védő ebben a körben előadott érvelése így nem foghatott helyt.

[20] Az ítéltábla a feltárt bűnösségi körülményeket ismét mérlegre téve úgy találta, hogy a törvényszék az irányadó különös részi büntetési tételkeret alsó határát is áttörve, a Btk. 82. § (2) bekezdés c) pontja szerinti egyszeres leszállás teljes kimerítésével a II. r. vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas, a bünteteskiszabási elveknek megfelelő, tetтарыыos és az egyéniesítés követelményeit maximálisan teljesítő szabadságvesztést szabott ki, mely szükséges és egyben elégséges. Törvényesen került sor a szabadságvesztés büntetés próbaidőre való felfüggesztésére is, az elsőfokon meghatározott mérsékelt tartam megfelel a Btk. 85. § (1), (2) bekezdésében írt előírásoknak, az enyhítő tényezők száma és nyomatéka valóban indokolta az igen méltányosnak tekinthető büntetés kiszabását.

[21] Miként arra a törvényszék helytállóan utalt, a cselekmény jellege, üzletszerű elkövetése folytán a vádlott nem érdemes az előzetes mentesítésre, még viszonylag kedvező személyi körülményei ellenére sem. Az előzetes mentesítés ugyanis a bírói gyakorlat szerint rendkívüli intézmény (BH1996. 510.).

[22] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezések a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának meghatározását, a végrehajtás elrendelése esetére értendő feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontját, és a bűnügyi költséget illetően mindenben megfelelnek az elsőfokú határozatban felhívott irányadó jogszabályoknak.

[23] A fellebbviteli főügyészség helytállóan jegyezte meg, hogy az elsőfokú ítélet bevezető részében tévesen került feltüntetésre a kihirdetés pontos dátuma, az ugyanis 2024 helyett valójában 2025. február 19. napján történt meg, miként azt a határozat keltezése már helyesen tartalmazza. Ugyanakkor az említett hiba csupán a kiadmányokat érinti, és nyilvánvaló elírásra vezethető vissza, hiszen a kihirdetett és az eljáró bíró által aláírt rendelkező rész bevezető részében helyes az évszám is.

[24] A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése szerint helyes indokainál fogva helybenhagyta.

Debrecen, 2025. október 2.

Dr. Háger Tamás sk. a tanács elnöke, Dr. Bakó József sk. előadó bíró, Dr. Diószegi Attila sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 20.B.4/2024/70. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.211/2025/8. számú végzése által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. október 2.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke